

«ΕΙΝ' ΤΟΥ ΣΟΥΦΛΙ ΤΡΑΝΟ ΧΟΥΡΙΟ, ΤΡΑΝΟ ΚΙ ΠΙΝΗΜΕΝΟΥ!»...

Το περιεχόμενο του άρθρου μου **«1950: Η μεγάλη πυρκαγιά της αγοράς του Σουφλίου»** φαίνεται πως συγκίνησε και τους ευαίσθητους πατριώτες Αθηναίους, αναδημοσιεύοντάς το ευγενώς (και μάλιστα ατόφιο, σε ολοσέλιδη καταχώρηση στη στήλη «Μνήμες») σε αθηναϊκή εφημερίδα, την 1^η.3.2017, όπως φαίνεται στην παρατιθέμενη φωτογραφημένη-σκαναρισμένη σελίδα της εφημερίδας (σε δραστική μείωση – οπότε διπλό κλικ επί της φωτογραφίας για μεγέθυνση).

Τους ευχαριστώ θερμά για την ευαισθησία τους απέναντι στο ηρωικό μας Σουφλί, επειδή συμβάλλουν μεγαλοψύχως στην ανάσχυση από τη λήθη της ηρωικής και ακριτικής, αλλά απίστευτα αδικημένης από την Πολιτεία, μεταξένιας μας πατρίδας, με το ένδοξο παρελθόν, το καχεκτικό παρόν και το αβέβαιο μέλλον...

Με ικανοποιεί ιδιαίτερος οσάκις βρίσκω ευήκοα ώτα στην απεγνωσμένη προσπάθεια της ασημαντότητάς μου να προσφέρω κι εγώ το κατιτίς μου στον τόπο που μου χάρισε όχι μόνο το φως της ζωής, αλλά και μια υπέρτατη Παιδεία, παντελώς άγνωστη με τα μέτρα της βαρέως νοσούσης σημερινής μας Παιδείας.

Αγουροξυπνημένα αγνά νιάτα κληθήκαμε να παραλάβουμε την ιστορική και βαριά σκυτάλη του Σουφλίου.

Παρά την τρομερή ανέχεια και τους πολέμους που μας μάστιζαν (ή ίσως εξ αιτίας αυτών) δεχτήκαμε επιλεκτικά το τιμητικό άγγιγμα των χειλέων της Μόρφωσης, τυχεροί αποδέκτες της Θείας Κοινωνίας του Πνεύματος.

Το μυστικό μας; Οι χαρισματικοί μας δάσκαλοι (εργαζόμενοι ευσυνειδήτως μέχρι αυτοθυσίας) και η σφοδρή και διακαής δίψα μας για μάθηση και η αστείρευτη περιέργειά μας να βρούμε το στίγμα μας μέσα στο χάος της Θείας Δημιουργίας.

Μήνυμα... χωρίς χρέωση:

Αγαπημένες μου φίλες και φίλοι, Σουφλιώτισσες και Σουφλιώτες, που μας ενώνουν τα δεσμά του μοναδικού παρελθόντος της κοινής ιδιαιτέρας μας πατρίδας, του αγαπημένου μας Σουφλίου:

**Ας μην γελιόμαστε, ας μην καμωνόμαστε, ας μην βαυκαλιζόμαστε!
Το Σουφλί παρακαμάζει και φθίνει... ολοταχώς, παραμελημένο έρμαιο της τύχης του!...**

Οι ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις προόδου απλώς επιβεβαιώνουν τον κανόνα της αδράνειας, της οπισθοδρόμησης, του παθητικού ραχατιού, της πνευματικής αποτελμάτωσης μετά του σχετικού νιρβάνα, βουτηγμένη η πλειονότητα μέσα στο τέλμα του δυσβάσταχτου αγώνα της επιβίωσης από τη

βαριά κρίση, με δυσδιάκριτα έως πενιχρά όρια αξιοσημείωτης πνευματικότητας.

Ας αγωνιστούμε δυναμικά να νεκραναστήσουμε την αίγλη του εσβησμένου πνευματικού φάρου του Σουφλίου ως ευρέως σεβαστού νοσταλγικού «**δασκαλοχωρίου**»!

Ας παύσουμε να επαναπαυόμαστε (παρηγορούμενοι εν υπνώσει) υπερφίαλα βαλτωμένοι στις δάφνες της αστραφτερής λάμψης του βίου και της πολιτείας των ένδοξων προγόνων μας κι ας πασχίσουμε να καταστήσουμε εαυτούς ως άξιους προγόνους των επερχόμενων γενεών.

Ας συστρατευθούμε όλοι μας εθελοντικά (ο καθένας με τον τρόπο του και τις δυνατότητές του), ένθερμοι οπαδοί του «Νυν υπέρ πάντων ο αγών», στοχεύοντας να ξαναβάλουμε τη μεταξένια μας πατρίδα στις ένδοξες σελίδες της Ιστορίας (φλερτάροντας ευφυώς μαζί της), με όπλο την εκ μέρους μας συνέχιση της εκθαμβωτικής πολιτισμικής μας κληρονομιάς που μας κληροδότησαν οι άξιοι ημών πρόγονοι,... «τοις κείνων ρήμασι πειθόμενοι»! Ας αγωνιστούμε με πάθος, παλμό κι ενθουσιασμό, ώστε ν' απομακρύνουμε οριστικά τη γενέτειρά μας από την... «πινέζα του χάρτη»!

«Το Σουφλί θέλει να ζήσει και θα ζήσει!»,

σύμφωνα με τη διαπίστωση, παρακαταθήκη και λαμπρή πρόβλεψη του γνήσιου τέκνου του Σουφλίου, του αείμνηστου μουσικοδιδασκάλου (και δασκάλου μου στο Δημοτικό) **Κώστα Βογιατζή**, στιχουργού, μελοποιού και ερμηνευτή [με τη διάσημη μαντολινάτα του, που δόξασε το Σουφλί μέχρι την Αμερική με τις ανά τον κόσμο περιοδείες τους, υπό την αιγίδα του τότε δραστήριου Δημάρχου (και δασκάλου μου και αρχηγού μου στον Προσκοπισμό) **Δημητρίου Σεϊτανίδη**] του ομότιτλου **Ύμνου του Σουφλίου!**

Συγχωρέστε με, παρακαλώ, που επαναναρτώ (παρακάτω) το εν λόγω άρθρο μου, για όσους ενδιαφέρονται να μπορέσουν να το διαβάσουν, διότι η σκαναρισμένη ολόκληρη σελίδα της εφημερίδας είναι μικροσκοπική και δυσανάγνωστη. Ευχαριστώ.

Κώστας Γλύστρας
Χαλάνδρι, 15.3.2017

ΜΝΗΜΕΣ

1950: Η μεγάλη πυρκαγιά της αγοράς του Σουφλίου

Η καρδιά μου εξακολουθεί να είναι ακμάζουσα του παρελθόντος και οι αναμνήσεις ξεπηδούν από εκεί που κρύβονταν.

Στο παλιό Σουφλί του περασμένου αιώνα γίνονταν συχνά πυρκαγιές, προκαλούμενες συνήθως, από τις ανοιχτές φωτιές των σπιτιών -όπως τζάκια, μαγκάλια, «φουφούδες», «γκαζιέρες»- ή και τις ακαθάρσιες καννοδόχους από τις εσωτερικές τους κάπνες.

Η κατάσβεση μιας φωτιάς δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Τρεκούμενο νερό διέθεταν μόνο οι ελάσσινες θρύσσες στις πλατείες, που κι αυτές, όμως άνοιγαν (στην καλύτερη περίπτωση) μόνο λίγες ώρες την ημέρα. Την πλέον πρόσφορη λύση εξεύρεσης νερού κατάσβεσης παρείχαν τα πηγάδια στις αυλές των σπιτιών. Ούτε συζήτηση για «Πυροσβεστική Υπηρεσία» εκείνη την εποχή. Ρόλο πυροσβεστών έπαιζαν οι κάτοικοι, συνεπικουρούμενοι και από τα στρατευμένα νιάτα. Τα μοναδικά πυροσβεστικά τεχνικά μέσα ήταν οι δύο, φορητές και χειροκίνητες, «τουλούμπες» (α.σ.: αντίληξη των εκκλησιών των δύο ενοριών, του Αγ. Αθανασίου στην «Καρκασελιά» και του Αγ. Γεωργίου στην «Καμπιά»). Αυτές μεταφέρονταν, με τα χέρια, στην περιοχή που εκδηλωνόταν η πυρκαγιά. Συνδέονταν οι πυροσβεστικές μάνικες και οι αντλίες γέμιζαν συνέχως με νερό, που μεταφερόταν με κουβάδες από τα γειτονικά πηγάδια, με «ανθράκινες αλυσίδες», χέρι με χέρι. Δύο αντικριστά άτομα χειρίζονταν την εμβολοφόρο παλινδρομική αντλία, θέτοντάς την σε κίνηση με τους χειρομολκούς. Στο όλο εγχείρημα επιστρατεύονταν άνδρες και γυναίκες, μικροί και μεγάλοι, πρόθυμοι όλοι να βοηθήσουν.

Επειδή, όμως, ο πρωτόγονος αυτός πυροσβεστικός τρόπος ήταν ανεπαρκής να εξοντώσει τις γιγάντιες και αγριεμένες πυρίνες γλώσσες, μια βραστική μέθοδος ήταν το γκρέμισμα των ημιφλεγόμενων ξύλινων στεγών των γειτονικών κτισμάτων. Την υποχρέωση αυτή την εκτελούσαν εθελοντικά οι λεβέντες νέοι, που, αφηρώντας την ασφάλειά τους, σκαρφάλωναν στις στέγες σαν αλλουρι, καταστρέφοντάς τες με κασμάδες και λοιπά μέσα. Η φωτιά όμως μαίνονταν από δίπλα ή και από κάτω, οπότε συχνά έπεφτε φλεγόμενο και το ξύλινο πάτωμα μαζί με τη σκεπή, συμπαρασύροντας και τον εθελοντή. Σε μια

άλλη πυρκαγιά - ακριβώς απέναντι από το σπίτι του θείου μου, δασκαλού Χριστόδουλου Γλύστρα - ένας νεαρός εθελοντής στρατιώτης κατέπεσε στο φλεγόμενο ισόγειο, υποστείς σοβαρά τραύματα και εγκαύματα.

Ήταν μια γαλήνια νύχτα, στην αρχική καμπή της δεκαετίας του 1950. Με το σούρουπο, σιγά σιγά άδειασε η αγορά με την ολοζώντανη βόλτα της και τα μαγαζιά κατέβηκαν τα γραφικά ρολά τους, από κυματοειδή λαμαρίνα, χαρακτηριστικά και αυτό εκείνης της νοσταλγικής εποχής. Αντιθέτως, τα παλιά κτίσματα, που δεν διέθεταν τέτοιες πολυτέλειες, φορούσαν το νυχτερινό τους προστατευτικό πέπλο από, παράλληλα τοποθετημένες, ξύλινες γαλάζιες σανίδες, ασφαλισμένες με οριζόντιες σιδερόβέργες. Σε λίγο, το πυκνό σκοτάδι άρχισε να καταβροχθίζει, ένα ένα, τα αμυδρά φωτισμένα παράθυρα.

Εμείς, όμως, άλλα σχέδια είχαμε. Ολόκληρες οικογένειες μαζευτήκαμε για «νυχτέρια» σε γειτονικό σπίτι στη «Γελαδάρá». Ο οίνος έρρεε για τους μεγάλους, τα

μεζεγκλία καταβροχθίζονταν τελετουργικά, το τραγούδι ήταν στο φόρτε του, ο χορός είχε ανάψει. Εμείς, τα παιδιά, παίζαμε σε άλλο δωμάτιο «πάρτα όλα» και «μη θυμώνεις άνθρωπε».....

Ξαφνικά, το ήρεμο πέπλο της νύχτας ξεσκίστηκε από τις μανιασμένες κωδωνοκρουσίες των δύο εκκλησιών. Ο χορός σταμάτησε, τα τραγούδι διακόπηκε, η περιέργεια άναψε. Βγήκαμε έξω. Μα τι συμβαίνει;

«Γιανγκ' ν'! (α.σ. τουρκ. πυρκαγιά) Καίγεται ούλου του παζάρ'», ούρλιαζαν αλλόφρονες περαστικοί με τους κουβάδες τους, σ' ένα άγριο ποδοβολήτο.

Με δέος αντικρίσαμε ένα κατόμαυρο απ' τον καπνό ουρανού, που τον έτρωγαν λαίμαργες και πεινασμένες για καταστροφή θεόρατες πυρίνες γλώσσες που έκαναν τη νύχτα μέρα με την εκτυφλωτική τους λάμψη.

Σε λίγο ήρθε και το μοντάτο στο αυτί του οικοδεσπότη μας από κάποιον σαθμοίοντα.

Η πυρκαγιά ξεκίνησε από το μαγαζί του και ξεκινούσαν τώρα ακάθεκτη στα γειτονικά κτίρια. Εκείνο το αντιμετώπισε ψύχραιμα, όμως με πρόσωπο σαν άσπρο πανί. Ο πατέρας μου, φούσε ευ-

αίσθητος, πανικοβλήθηκε. Εκεί κοντά βρισκόταν και το δικό του υποδηματοποιείο. Καταπικραμένοι όλοι σπεύσαμε στον τόπο της τραγωδίας.

Οι δύο πυροσβεστικές «τουλούμπες» είχαν σπείθει. Οι ανθρωπίνες αλυσίδες τις τροφοδοτούσαν σκατάπουστα με κουβάδες πηγάδιου νερό. Εισμάτην, όμως. Τα κακά ήταν εκτός ελέγχου. Τα παμπάλια, γραφικά, μισοξύλινα μαγαζάκια τυλίγονταν το ένα μετά το άλλο στις φλόγες και άφηναν τα αποκαίδια τους, σαν ανάμνηση ενός «μεγαλείου» που παραδίδει το πνεύμα του, θυσιασμένο από την ανθρώπινη απροσεξία.

Σκέπη κόλαση. Οι προσπάθειες ξηλώματος των γειτονικών στεγών δεν απέδιδαν, αφού στην περιοχή αυτή υπήρχε συσσωρευμένο άπιστευτο εύφλεκτο υλικό. Μόνο ένα θαύμα θα μας έσωζε. Ο γερο-Αποστολόμης συμμετείχε φλεγματικά στο όλο δράμα, στενίζοντας ψύχραιμα την όλη κατάσταση, ενώ οι φλόγες πλησίαζαν προς το παντοπωλείο του. Τίως και να ήλιτζε ότι το γερό κτίσμα του μαγαζιού του θ' αποτελούσε ασπίδα προστασίας, απιστρέποντας μια βιβλική καταστροφή, όχι μόνο της κεντρικής αγοράς, αλλά

και μεγάλου μέρους του Σουφλίου, όπως και έγινε.

Η «επόμενη μέρα» ήταν επιφαιτική. Καπνίζοντα αποκαίδια, «λίθοι και πλίνθοι και κέραμοι στάκτως εφρμμένοι». Τα τελευταία παλιά, παραδοσιακά και κουκλίστικα μαγαζάκια της αγοράς του Σουφλίου μάς αποκαίρεψαν. Οι πιο λαμπερές «κάντρες» της «μπλάνας» (α.σ.: περιδέριου) των καταστημάτων, που κοσμούσε την περήφανη όψη της καυμόπολής μας, καταστράφηκαν για πάντα, από του Αποστολόμης μέχρι (περίπου) το μεζεδοπωλείο «τα πέντε Φ» (Φέρε, Φύλε, Φίλους, Φάγε, Φύγε!). Δεν θυμάμαι αν γλίτωσε ο αγαπημένος μου φούρνος του Φουσκά.

Ποτέ δε μάθαμε για τα αίτια της τεραστίως εκτάσεως αυτής πυρκαγιάς. Εικασίες υπήρξαν. Τίποτα δεν αποδείχτηκε.

Η καμένη αγορά του Σουφλίου παρέμεινε έτσι, σαν ξεδοντισμένο στάμνο, για χρόνια. Η αποκατάσταση των ζημιών τράβηξε πολύ. Ο πατέρας μου ζήτησε προστασία από το «φρούριο του Αποστολόμης», επιλέγοντας να κτίσει το νέο του υποδηματοποιείο ακριβώς δίπλα του. (Το παλιό του μαγαζί, απέναντι, στην Γλαστρία Ηρώων, τη γλίτωσε εκείνο το εφιαλτικό βράδυ). Τα σχέδια του νέου αυτού καταστήματος εκπονήθηκαν από τον τότε φημισμένο Σουφλιώτη, Πολιτικό Μηχανικό Χαράλαμπα Καλητάκα. Η πρόσοψη ήταν όλη από κρύσταλλο, χωρίς καμία κολόνα, με εντυπωσιακές θηρίνες.

Τι να το κάνει, όμως. Σιγά σιγά κτίστηκαν και τα υπόλοιπα καταστήματα, παράταιρα, χωρίς γενικό σχεδιασμό, κάνοντας ο καθένας του κεφαλιού του. Έτσι, η παλιά συστοιχία καταστημάτων αντικαταστάθηκε από μια σύγχρονη, σπρόσωπη και κυρίως σεβασμό προς την παράδοσή μας. Η χαρακτηριστική φυσιογνωμία της αγοράς του Σουφλίου άλλαξε για πάντα.

Και η ζωή...συνεχίζεται! όπως συνεχίζεται!

Από διηγούμενες του παππού μου Κωνσταντίνου Γλύστρα (καινώς «Κουσαντό») πληροφορήθηκα ότι επί των ημερών του προκλήθηκαν παύ άγριες πυρκαγιές στο Σουφλί. Η δική μου, όμως, μαρτυρία χαρακτηρίζει την πυρκαγιά της αγοράς του Σουφλίου σαν την αγριότερη της πολυκύμαντης ζωής μας.

Ας μη ξενοχίζουμε τέτοια!
ΚΩΝ. Δ. ΓΛΥΣΤΡΑΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Τ.Ε.Ι.

Η μεγάλη πυρκαγιά της αγοράς του Σουφλίου

(Περί το1950)

Η καρδιά μου εξακολουθεί να είναι αιχμάλωτη του παρελθόντος και οι αναμνήσεις ξεπηδούν από εκεί που κρύβονταν:

Στο παλιό Σουφλί του περασμένου αιώνα γίνονταν συχνά πυρκαγιές, προκαλούμενες, συνήθως, από τις ανοιχτές φωτιές των σπιτιών - όπως τζάκια, μαγκάλια, «φουφούδες», «γκαζιέρες» - ή και τις ακαθάριστες καπνοδόχους από τις εσωτερικές τους κάπνες.

Η κατάσβεση μιας φωτιάς δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Τρεχούμενο νερό διέθεταν μόνο οι ελάχιστες βρύσες στις πλατείες, που κι αυτές, όμως, άνοιγαν (στην καλύτερη περίπτωση) μόνο λίγες ώρες την ημέρα. Την πλέον πρόσφορη λύση εξεύρεσης νερού κατάσβεσης παρείχαν τα πηγάδια στις αυλές των σπιτιών. Ούτε συζήτηση για «Πυροσβεστική Υπηρεσία» εκείνη την εποχή. Ρόλο πυροσβεστών έπαιζαν οι κάτοικοι, συνεπικουρούμενοι και από τα στρατευμένα νιάτα. Τα μοναδικά πυροσβεστικά τεχνικά μέσα ήταν οι δύο, φορητές και χειροκίνητες, «τουλούμπες» (σ.σ.: αντλίες) των εκκλησιών των δύο ενοριών, του Αγ. Αθανασίου στην «Καρκατσελιά» και του Αγ. Γεωργίου στην «Καμπιά». Αυτές μεταφέρονταν, με τα χέρια, στην περιοχή που εκδηλωνόταν η πυρκαγιά. Συνδέονταν οι πυροσβεστικές μάνικες και οι αντλίες γέμιζαν συνέχεια με νερό, που μεταφερόταν με κουβάδες από τα γειτονικά πηγάδια, με «ανθρώπινες αλυσίδες», χέρι με χέρι. Δύο αντικριστά άτομα χειρίζονταν την εμβολοφόρο παλινδρομική αντλία, θέτοντάς την σε κίνηση με τους χειρομοχλούς. Στο όλο εγχείρημα επιστρατεύονταν άνδρες και γυναίκες, μικροί και μεγάλοι, πρόθυμοι όλοι να βοηθήσουν.

Επειδή, όμως, ο πρωτόγονος αυτός πυροσβεστικός τρόπος ήταν ανεπαρκής να εξοντώσει τις γιγάντιες και αγριεμένες πύρινες γλώσσες, μια δραστική μέθοδος ήταν το γκρέμισμα των ημιφλεγόμενων ξύλινων στεγών των γειτονικών κτισμάτων. Την υποχρέωση αυτή την εκτελούσαν εθελοντικά οι λεβέντες νέοι, που, αφηφώντας την ασφάλειά τους, σκαρφάλωναν στις στέγες σαν αίλουροι, καταστρέφοντάς τες με κασμάδες και λοιπά μέσα. Η φωτιά όμως μαινόταν από δίπλα ή και από κάτω, οπότε συχνά έπεφτε φλεγόμενο και το ξύλινο πάτωμα μαζί με τη σκεπή, συμπαρασύροντας και τον εθελοντή. Σε μια άλλη πυρκαγιά - ακριβώς απέναντι από το σπίτι του θείου μου, δάσκαλου **Χριστόδουλου Γλύστρα** - ένας νεαρός εθελοντής στρατιώτης κατέπεσε στο φλεγόμενο ισόγειο, υποστείς σοβαρά τραύματα και εγκαύματα.

.....

Ήταν μια γαλήνια νύχτα, στην αρχική καμπή της **δεκαετίας του 1950**. Με το σούρουπο, σιγά - σιγά άδειαζε η αγορά με την ολοζώντανη βόλτα της και τα μαγαζιά κατέβαζαν τα γραφικά ρολά τους, από κυματοειδή λαμαρίνα, χαρακτηριστικό και αυτό εκείνης της νοσταλγικής εποχής. Αντιθέτως, τα παλιά κτίσματα, που δεν διέθεταν τέτοιες πολυτέλειες, φορούσαν το νυχτερινό τους προστατευτικό πέπλο από, παράλληλα τοποθετημένες, ξύλινες γαλάζιες σανίδες, ασφαλισμένες με οριζόντιες σιδερόβέργες.

Σε λίγο, η νύχτα άρχισε να επιβάλλει τη σιωπή της, με το πυκνό σκοτάδι να καταβροχθίζει, ένα - ένα, τα αμυδρά φωτισμένα παράθυρα.

Εμείς, όμως, άλλα σχέδια είχαμε. Ολόκληρες οικογένειες μαζευθήκαμε για «νυχτέριο» σε γειτονικό σπίτι στη «Γελαδαρά». Ο οίνος έρρεε για τους μεγάλους, τα μεζελίκια καταβροχθίζονταν τελετουργικά, το τραγούδι ήταν στο φόρτε του, ο χορός είχε ανάψει. Εμείς, τα παιδιά, παίζαμε σε άλλο δωμάτιο «*πάρτα όλα*» και «*μη θυμώνεις άνθρωπε*».....

...Ξαφνικά, το ήρεμο πέπλο της νύχτας ξεσκίστηκε από τις μανιασμένες κωδωνοκρουσίες των δύο εκκλησιών. Ο χορός σταμάτησε, το τραγούδι διακόπηκε, η περιέργεια άναψε. Βγήκαμε έξω. Μα τι συμβαίνει;...

«Γιανγκ 'ν'! (σ.σ. τουρκ. πυρκαγιά) Καίγεται ούλου του παζάρ!»,
ούρλιαζαν αλλόφρονες περαστικοί με τους κουβάδες τους, σ' ένα άγριο ποδοβολητό.

Με δέος αντικρίσαμε ένα κατάμαυρο απ' τον καπνό ουρανό, που τον έτρωγαν λαίμαργες και πεινασμένες για καταστροφή θεόρατες πύρινες γλώσσες, που έκαναν τη νύχτα μέρα με την εκτυφλωτική τους λάμψη.

Σε λίγο ήρθε και το μαντάτο στο αυτί του οικοδεσπότη μας από κάποιον ασθμαίνοντα: Η πυρκαγιά ξεκίνησε από το μαγαζί του και ξεχυνόταν τώρα ακάθεκτη στα γειτονικά κτίρια. Εκείνος το αντιμετώπισε ψύχραιμα, όμως με πρόσωπο κάτωχρο. Ο πατέρας μου, **Δημητρός Γλύστρας**, φύσει ευαίσθητος, πανικοβλήθηκε. Εκεί κοντά βρισκόταν και το δικό του υποδηματοποιείο. Καταπικραμένοι όλοι σπεύσαμε στον τόπο της τραγωδίας.

Οι δύο πυροσβεστικές «*τουλούμπες*» είχαν στηθεί. Οι ανθρώπινες αλυσίδες τις τροφοδοτούσαν ακατάπαυστα με κουβάδες πηγαδίσιο νερό. Προς μάτην, όμως. Το κακό ήταν εκτός ελέγχου. Τα παμπάλαια, γραφικά, μισοξύλινα μαγαζάκια τυλίγονταν το ένα μετά το άλλο στις φλόγες και άφηναν τα αποκαΐδια τους, σαν ανάμνηση ενός «μεγαλείου» που παραδίνει το πνεύμα του, θυσιασμένο από την ανθρώπινη απροσεξία.

Σκέτη κόλαση. Οι προσπάθειες ξηλώματος των γειτονικών στεγών δεν απέδιδαν, αφού στην περιοχή αυτή υπήρχε συσσωρευμένο απίστευτο εύφλεκτο υλικό. Μόνο ένα θαύμα θα μας έσωζε.

Ο γερο-**Αποστολούμης** συμμετείχε φλεγματικά στο όλο δράμα, ατενίζοντας ψύχραιμα την όλη κατάσταση, ενώ οι φλόγες πλησίαζαν προς το παντοπωλείο του. Ίσως και να ήλπιζε ότι το γερό κτίσμα του μαγαζιού του θ' αποτελούσε ασπίδα προστασίας, αποτρέποντας μια βιβλική καταστροφή, όχι μόνο της κεντρικής αγοράς, αλλά και μεγάλου μέρους του Σουφλίου, όπως και έγινε.

Η «επόμενη μέρα» ήταν εφιαλτική: Καπνίζοντα αποκαΐδια, «*λίθοι και πλίνθοι και κέραμοι, ατάκτως ερριμμένοι*». Τα τελευταία παλιά, παραδοσιακά και κουκλίστικα μαγαζάκια της αγοράς του Σουφλίου μάς αποχαιρέτισαν. Οι πιο λαμπερές «*χάντρες*» της «*μπλάνας*» (σ.σ.: περιδέραιου) των καταστημάτων, που κοσμούσε την περήφανη όψη της κωμόπολής μας, καταστράφηκαν για πάντα, από του Αποστολούμη μέχρι (περίπου) το μεζεδοπωλείο «**Τα πέντε Φ**» (Φέρε, Φίλε, Φίλους, Φάγε, Φύγε!). Δεν θυμάμαι αν γλίτωσε ο αγαπημένος μου φούρνος του **Φούσκα**.

Ποτέ δε μάθαμε για τα αίτια της τεραστίας εκτάσεως αυτής πυρκαγιάς. Εικασίες υπήρξαν. Τίποτα δεν αποδείχτηκε.

Η καμένη αγορά του Σουφλίου παρέμεινε έτσι, σαν ξεδοντιασμένο στόμα, για χρόνια. Η αποκατάσταση των ζημιών τράβηξε πολύ. Ο πατέρας μου ζήτησε προστασία από το «φρούριο του Αποστολούμη», επιλέγοντας να κτίσει το νέο του υποδηματοποιείο ακριβώς δίπλα του. (Το παλιό του μαγαζί, απέναντι, στην Πλατεία Ηρώων, τη γλίτωσε εκείνο το εφιαλτικό βράδυ). Τα σχέδια του νέου αυτού καταστήματος εκπονήθηκαν από τον τότε φημισμένο Σουφλιώτη, Πολιτικό Μηχανικό **Χαράλαμπο Καλλάκα**. Η πρόσοψη ήταν όλη από κρύσταλλο, χωρίς καμία κολόνα, με εντυπωσιακές βιτρίνες.

Τι να το κάνεις, όμως. Σιγά - σιγά κτίστηκαν και τα υπόλοιπα καταστήματα, παράταιρα, χωρίς γενικό σχεδιασμό, κάνοντας ο καθένας του κεφαλιού του. Έτσι, η παλιά συστοιχία καταστημάτων αντικαταστάθηκε από μια σύγχρονη, απρόσωπη και χωρίς σεβασμό προς την παράδοσή μας. Η χαρακτηριστική φυσιογνωμία της αγοράς του Σουφλίου άλλαξε για πάντα.

Και η ζωή, ...συνεχίζεται, όπως συνεχίζεται!

Από διηγήσεις του παππού μου **Κωνσταντίνου Γλύστρα** (κοινώς «**Κουσαντό**») πληροφορήθηκα ότι επί των ημερών του προκλήθηκαν πολύ άγριες πυρκαγιές στο Σουφλί. Η δική μου, όμως, μαρτυρία χαρακτηρίζει την πυρκαγιά της αγοράς του Σουφλίου σαν την αγριότερη της πολυκύμαντης ζωής μου. Ας μην ξαναζήσουμε τέτοια!

Κων. Δ. Γλύστρας

